

Cap un nou Renaixement?

Jordi Traperho

La realitat és complexa. En art, tot intent de simplificació fragmentària implica l'oblit d'aspectes bàsics constitutius de la realitat. Els mètodes emprats per aquesta fragmentació de la unitat pertanyen a diversos ordres. Ja siguin conceptuals, estètics, etc., tots ells suposen la negació d'aspectes de la realitat que la nostra experiència vital ens demostra que existeixen globalment. Un art que pretén ser real –o expressió de la realitat global– deurà englobar la diversitat, sintetitzant els diversos aspectes particulars en el conjunt.

Per això, l'artista deurà sentir i ser conscient, globalment i vitalment conscient, –i no solament intel·lectualment– que la seva pròpia naturalesa humana pertany, és producte i reflex d'aquesta complexitat.

Allò que conceptualment separem, i a través del llenguatge oral anomenem físic, sensible, racional –i afegiria "espiritual", matèric-espiritual– deuria ser present en l'obra artística. El predomini d'alguns d'aquests aspectes sobre els altres, produirà un art "incomplet" –desequilibrat i irreal–, doncs no serà reflex ni expressió de la veritable naturalesa de la Realitat, i tampoc de la naturalesa humana.

La insistència en expressar i investigar parcel·les específiques de la realitat, per la necessitat d'aprofundir en els coneixements d'aspectes particulars –singularitats, fragments de realitat– ha conduït l'art del segle XX a aquesta visió fragmentària que anomenem *ismes*: cubisme, surrealisme, constructivisme, conceptualisme, etc. Moments històrics de l'art molt importants i innovadors, d'altra banda.

Aquesta especialització en la visió de l'art s'ha desenvolupat paral·lelament a l'evolució de la ciència i la tecnologia: quan més coneixement, més gran diversificació i especialització, més fragmentarietat i pèrdua de la unitat.

El reequilibri i recuperació de l'harmonia fragment-globalitat, és necessària en l'art. Ho és així mateix per al conjunt de les persones i les societats. Aquest desequilibri és una de les causes del "malestar de la cultura" i de les crisis de la societat contemporània.

Les societats occidentals es deuriem retrobar, recuperant l'harmonia –globalitat– i el contacte amb la unitat perduda –naturalesa propera i còsmica, naturalesa interior– integrant, a la vegada, art, ciència, tecnologia, filosofia, etc, i incorporant a la mida de l'ésser humà tots els avanços amb tot allò que sobreviu vàlid al pas del temps.

Aquesta visió globalitzadora harmònica aplicada en altres àmbits, contribuiria, possiblement, a un nou Renaixement, on ens projectaríem recuperant els equilibris perduts.

Aquest text pertany a CAP A UN MANIFEST TRAS-SINTEÍSTA. 1985